

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Sabbato post dominica[m] q[ui]nquagesime. Text[us] euang. Mar. sexto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

seu tollendo & abolendo penam debitam cul-
pis (conferuat pacem: dat formam) seu agen-
di & viuendi finit & iram. Auget rem mun-
di seu temporalia obrinendo (seruens ora-
tio iusti) Sed his oib; addi potest q̄ ora-
tio est fons omnium liquorum & arbor omnium
fructuum productiua. quia ipsa est mediu ad
obtinendu oia bona. Et vltis oib; sub-
dit: (Et p̄ter tuus q̄ videt in abscondito
reddet tibi) In hac parte hoc habem⁹ do-
cumentu q̄ stante ordinatōe dei: quilibz
potest facere q̄ de⁹ ei aliq̄ modo sit debi-
tor. Et enī absolute de⁹ nllī sit debitor: enī
ex suppositōe secus est: sicut rex debet mi-
liti equū eo ipso q̄ milite eū fecit: quū pro-
prie tunc rex dicat debitor sibi pot⁹ q̄ mi-
liti. Et hoc dicit sanct⁹ Tho. ij. dist. xxvij.
Et h̄ p̄ma pte. q. xxj. videat oppositū di-
cere: in non dicit. Chrys. in homel. Nō ac-
dit gratiā dicit. sed: reddet tibi debito-
rē enī seipsum tibi constituit. Hec ille. Est
& aliud documentū in hac parte & in p̄oiti.
quia christus retrahit nos ab amore inor-
dinato: dum docet nos cauere gloriā p̄ri-
am. Nam inordinare se diligit qui ea q̄ fa-
cit in se reflectit: & in de gloriā querit. Sz
tamen sciendū q̄ fm aliq̄ si bonum opus
incipiat ab inani gl̄ia: interimendū est po-
tius q̄ p̄sequendū: q̄ radix est viciata. Si
autē accidat ei i medio nō debet interiri:
quia radix est bona. Vñ Bern. p̄dicans
tentatus elatōe dixit. Hec p̄pter te icepti:
nec p̄pter te dimittā. Complacencia autē q̄
accidit opi facto: nō pot̄ illō viciare: sz est
naturalis de p̄p̄iis opib; maxime bonis.
Ps. In custodiēdis illis retributioꝝ. et
am in p̄nti: Amen.

Sabbato post dominicā q̄n/
quagesime
Text⁹ euang. Mar. sexto

Cum sero eēt factum:
erat nauis i medio ma-
ri & Iesus solus in ter-
ra. Et vidēs eos labo-
rantes in remigādo: erat enim
ventus cōtrarius eis. Et circa
quartam vigiliam noctis venit

ad eos ambulans sup mare: et
volebat p̄terire eos. At illi vt
viderunt cum ambulantez sup
mare: putauerunt phantasma
esse. Et exclamauerūt. Omnes
enī cum viderunt & conturbati
sunt. Et statim locutus est cum
eis et dixit illis. Confidite: ego
sum: nolite timere. Et ascendit
ad illos in nauē: & cessauit vēt⁹.
Et plus magis intra se stupe-
bāt. Nō enī intellexerāt de pa-
nibus: erat enī cor illoꝝ obceca-
tum. Et cū transerassent: pue-
nerunt in terram genezareth: &
applicuerunt. Cūq; egressi es-
sent de nauē: continuo cognoue-
runt eum. Et percurrentes vni-
uersam regionem illā: ceperūt
in grabatis eos qui se male ha-
bebāt circumferre vbi audiebant
eum esse. Et quocūq; introibat
in vicus vel in villas aut ciuita-
tes: in plateis ponebant infir-
mos: & deprecabant eum: vt vel
simbriā vestimenti eius tange-
rent. Et quū orquot tangebāt eū
salui fiebant.

Cum sero esset fa-

ctus erat nauis i medio ma-
ris etc. Mar. vj. In presenti
euangelio tangunt tria pun-

cta: que sunt Conturbatio: Confortatio:
Consolatio. Quantū ad primū sciendū
est: q̄ vt patz ex textu euangelistaz & ex ma-
gist. hist. ch̄is pacto miraclo d̄ quinq; pa-
nib; & duob; piscib; ascendit in monte sol⁹
orare: q̄ p̄t̄ volebant eū facere regē: cre-
dētes q̄ sub tali rege nō possēt penuriam
pati. Discipulos autē suos iussit ascendere na-
uem et ire vt expectarēt eum in h̄dam loc⁹
co vltra lacū illū. Et fm Theo. pmisit eos
ferre tota nocte piscitari: vt discerēt esse pa-
tientes in tribulatioib;: & nō statim a p̄nci-
pio expectare s̄bidiū. Df ḡ (Lū sero fac.

Babbō post dnicā quinquage.

effugerat nauis in medio maris) hebraicē
eo more sumpto mari p omni aqz pgrega
tione: etiā sit dulcis. Erat em̄ in qdā lacu
(z Jesus solus in terra) q post pdicationē
secesserat ad orandū: vt se pdicatori for
mā pberet: q in orōne haurire debet a deo
qd effundat in populo (Et videns eos la
borātes in remigādo) qz nō poterāt veluz
dare vento (Erat ei ventus p̄trarius eis
z circa q̄rtā vigiliā noctis venit ad eos)
Sicut aut̄ d̄t Chrys. z mgr̄ histo. q̄ d̄ioz
sunt vigiliē noctis: z vnaqueqz diuidit in
tres horas: que tñ hore n̄ sunt eq̄les. Vt
de hoc. s. h. oraz. inequalitate d̄nica in. lxx.
Prima vt dicit idē mgr̄ vocat p̄ticiuū
Scda intemp̄tum. Tertia galliciniuz.
Quarta antelucanū. In p̄ma vbi vigiliē
custodiunt vigilant oēs. in scda adolecē
tes. in tertia viri. in quarta senes. (Ambu
lans supra mare) ex diuina p̄tute: nō autē
ex h̄ q̄ d̄t agilitate: aut alias voces cor
poris gloriosi: quia eas nō habuit aū res
surrectionē: vt p̄t̄ ex sc̄to Tho. ij. dist. xvj.
z. ij. p̄te. q. xvij. (Et volebat p̄terire eos)
In rei veritate volebat ascendere nauim:
sed tamen fingebat se eos velle p̄terire q̄
si alienos: z hoc nō ad decipiendū sed ad
significandū q̄ erant parue fidei z nō p̄f̄
eri discipuli sui. Nam post cor z tanta mi
racula visa credebāt euz esse phantasma:
cum debuissent credere ip̄sum sup aquas
ambulare potuisse. Fingere autem ad si
gnificandū nō est peccatū. vñ etiā Lu. vi.
finit se longius ire: eadē ratiōe. Augu.
de con. euangel. Eos volebat ranḡ alie
nos p̄terire: a quibz ita nō agnoscebat: vt
phantasma putaretur. Hec ille. Sequit̄
(Et illi vt viderūt eum ambulante supra
mare putauerūt phantasma esse) id est ali
quā illusionē vel apparitionē diabolicam.
Phantasma em̄ d̄t a phanos qd est appa
ritio. Et licz omne idolū rei cor̄porēe for
matū a virtute phantastica dicit̄ phanta
sma: tñ fm aliq̄s p̄p̄ie phantasma est ido
lum vel apparitio rei incognite z insolite.
(Et clamauerunt) p̄t̄ simul (Oēs em̄ euz
viderunt) Est aut̄ p̄fus clamor: z incer
ta vox signū z effectus magni timoris. in
quo vtiqz erant apostoli ratiōe loci: quia
erant in medio maris. z rōne venti: quia

erat contrarius eis. z ratiōe absentie nau
cleri: quia christus aberat. z rōne tempo
ris: quia erat nox. z rōne visōis insolite
quia putauerunt ibi phantasma esse.

In hac p̄te habemus vnū documentū
in sensu allegorico: quod nobis debet esse
causa magne solationis z spei. Et illud
tangit Theo. d̄ces. Labor discipuloz in
remigando. z ventus cōtrarius labores
saacte ecclie designat: que inter vndas se
culi aduersantes z imundoz flagus spirit
tuuz: ad quietē patrie celestis p̄uenire co
natur. Quando aut̄ dicit̄: qd nauis erat in
mari: z ip̄e solus in terra: ostendit qd nun
q̄ ecclia raris gentiliū p̄sūris est afflicta:
vt redemptor ip̄ius eam p̄sus deseruisse
videret: sed videt d̄ns suos laborantes in
mari: qz eos ne in tribulationibz deficiant
sue inspectu pietatis corroboret: z aliq̄n
manifesto aduocato liberat. Quarta aut̄
vigilia venit ad eos diluculo appropinq̄n
te: quia cum homo mentē ad sup̄ni lumi
nis p̄sidū ereperit adent d̄ns: z tentatio
nū p̄cula sopient. Hec ille. Quarta igit̄
vigilia noctis p̄mo circa finē mūdi nauis
salte quantū ad errores infidelium quietabi
tur: qz denuo pdicabit̄ euāgelium in toto
mūdo. z totus mūdos p̄uertet ad ch̄zum
z subijct̄ eius vicario: vt p̄z ex dictis san
cti Tho. ij. ij. q. cvj. ar. iij.

Quantū ad sc̄dm ponit̄ p̄fortatio qua
ch̄s discipulos r̄m̄tes statim p̄fortauit
vñ d̄t: (Et statim locutus est eis) vt eū scz
in voce p̄gnoscerēt z cessaret statim timor
sicut z factum est: vt d̄t Chrys. (Et dixit
eis Cōfide: ego sum: nolite timere) Nō
dixit aut̄ d̄s esset: qz hoc poterāt ex voce
p̄cipere: vt d̄t mgr̄ histo. vel vt se oñderet eē
illū q̄ dixit: ego sum q̄ sum. vt idē mgr̄ d̄t
(Et ascendit ad eos in nauim: z cessauit v̄
tus) q̄ fm Theo. appositus erat vt manus
appareret miraculū ambulatōis sup aq̄s
(Et plus magis intra se stupebāt) supple
q̄ fecissent d̄ qnqz panibz: vt ait Theo. qz
plenius ch̄usti potentia cognouerūt (Nō
em̄ intellexerāt) ch̄i potentia fm Theo.
p̄pter miraculum factum (de qnqz panibz
Erat em̄ cor eozum obcecatur) quia fm
Theo. etsi stupebant p̄tutū magnitudine
necdū tamē in eo p̄tate diuine maiestatis

Tractatus. II

cognoscere valebat. Hec ille. Sed non videtur vera quod dicitur Theodoro. quod contra tenet quod in primo miraculo quod Christus fecit in nuptiis crediderunt in eum discipuli eius sic in deum: ut supra habitum est. Ad hoc dicitur dupliciter. Primo quod non est certum quod tunc in deum crediderint. Secundo quod hoc dicitur per dicitur quod fide non habebant firmam sed vacillante: ita quod modo unum modo aliud crederent de Christo secundum quod eis occurreret motiva. Unde in passione fide perdidit ad deum quod in eum ut in deum neque ut in redeptorem se la credebant. In hac parte habemus doctum mentum in sensu mystico. primum quod dicitur in analogico: partim pro in morali. Quo ad primum Hieronymus sic dicit. Dicit autem eis: Confidite ego sum: quod videbitur sicuti est. Lessa autem etiam vetus et peccata Iesu sedere in nauis. i. regnate in nauis quod est vniuersalis ecclesia. Hec ille. Hoc autem regnum perfecte erit post iudicium. Quantum pro ad secundum Beatus ait. In quibus est a corde per gratiam sui amoris adest morum vniuersa viciorum et aduersitatum mundi siue spirituum malignorum bella compressa quod scilicet. Hec ille. Et intendit quod quiescunt Christo in aia et in te in perfecta possessio. quod scilicet oia quod sunt in homine mouentur secundum imperium Christi ut in patria. Vel quiescunt tentationes et tribulationes: quod desinunt impedire et pervertunt in veterum prophetarum ac sedes. Vel quiescunt: quod non deiciunt aspectu victorie. Est autem sciendum quod hec dies est dicata virginis. Primo: quod homo passa est martyrium mens tota feria sexta et sabbato. Pro sicut martyrius filii recolat feria sexta: ita virginis sabbato. Secundo quod sicut in sabbato quiescit deus creans: ita in veteris virginis re-creans. Nam spiritus sanctus nunc quiescit in pulchro homine nisi in Maria. quod in alijs habuit aliquid repugnans sancte veritate patris. Tertio: quod sicut deus in sabbato compleuit creaturam onerata in virginis expleuit recreatione. Quarto: quod illa dies est benedicta inter omnes dies: et hec iter omnes mulieres. Quinto: quod sic illa dies meditat inter die gaudiosum et dolorosum: ita hec homo iter deum et hominem. Sexto: quod ea die in ea sola mansit fides. Hic analogice ex intentione ecclesie ista nauis significat virginem quod fuit nauis onusta mercaderibus spirituum: delogge afferens nobis panem Christi in cuius arbor fuit Christus. iuxta illud Ezechiel. xxvii Cedrum de libano rulerunt ut faceret tibi

malum. Cedrus enim est arbor sublimis: cuius fructus habet saporem dulce: acetosum et medium in diuersis partibus: et significat triplicem subam Christi. Velum fuit etiam ipse Christus de quo Ezechiel. xxvii. Bissus varia de egypto iuxta est tibi in velum. Nota varia: quod triplicem habuit colorum. scilicet. album in carne ratione puritatis: rubeum in anima ratione charitatis: aureum in deitate ratione preciositatis. Cant. v. Dilectus meus candidus et rubicundus: electus ex milibus. Hec nauis Christus existit in terra. i. in securitate felicitatis post actionem remansit in medio maris huius seculi: et in ea erant apostoli. quod sub umbra et magisterio eius remanserunt. Vel per mare intelligitur per peccatores penitentes repleti amaritudine peccatorum. Hec nauis est in horum medio: quod est eorum mediatrix constituta ad deum. Et ipsa mediatrix assimilatur aurore: in qua bestie ad latibula: et homines ad opus vadunt. Et luna quod lucet in nocte. et est vicina terre. et efficitur supra mare. Et soli quod est iter tres superiores planetas: et tres inferiores. Unde Cant. vij. Que est ista que progreditur quasi aurore plurimens: pulchra ut luna: electa ut sol. Aurore quidem: quod adueniente aurore. i. virginis gratia: bestie id est tentationes: et demones ambulantes per mentem peccatoris dum erat in nocte peccati: recedunt. Luna pro: quod influit lumine peccatoribus tenebrosis: et est eis vicina per subitum auxilium: et ostendit suam fructum super afflictos et amaricatos. Soli pro: quod supra se habet trinitatem: et infra se habet per gines continentem et iugatos quos reconuertit. Hic circa finem noctis. i. tpe mortis venit Iesus ad deuotos virginis ambulans supra mare quasi liber a doloribus. et illi turbantur in morte propter phantasmatum demonum vera vel extrinsecata. et deus eos confortat. et statim sunt in terra genazara. i. patrie celestis: in qua cognoscit et sanat omnes infirmos.

Quantum ad tertium ponitur solatio in firmorum: cum dicitur (Et cum transierant). i. lacum seu fretum transiissent (puenerunt in terram genezareth) id est cuiusdam regionis: que dicebatur secundum Iosephum genezara: aqua dicebatur et mare genezareth: secundum eundem Iosephum. Et a qua genezarem dicuntur: que regio est trans mare galilee

Dñica. I. Quadragesime

et opposito spūs galilee (Et applicuerūt. Lūq̄ egressi essent de nauī: continuo cog/ nouerūt eū). s. ipi genēsarent: s. fm Bedā: in h q̄ nō fuerunt cōtenti salute pñtū infirmo rū: sed miserūt ad alias per circūitū ciuī/ rates: vt oēs curreret ad medicū. In sb/ dit (Et pcurrētes). s. ipi genēsarent: s. be/ dam (vniuersam regionē illā ceperūt i gra/ bat). i. in lectis infirmoꝝ (eos q̄ se male ha/ bebāt circūferrebūt sciebant eū esse) ita q̄ vt dicit Tho. non inuēstabant euz ad isrl/ mos: sed deferebant ad illum. (Et q̄cuq̄ introibat in vicos aut in villas aut in ciuī/ rates: in plateis ponebant infirmos: et de/ precabant eum vt vel fimbriā vestimēti ei/ tangerent.) Chīs em̄ tanq̄ iudeus et habi/ tu iudaico vrens: habebat fimbrias in an/ gulis pallij sui: iuxta p̄ceptū qd̄ mandaue/ rat dñs Num. xv. vt pplus isrl̄ sicut carne/ per circūcisionē: ita et vestitu per huiusmo/ di fimbrias ab alijs populis eēt distinctus. (Et quorūq̄ tangebant eum: salui fiebāt) merito sue fidei dispositiue: et p̄tate ch̄isti/ effectiue. In hac pte est documētū in sen/ su anagogico. q̄ genēsareth interpretatur/ initium natiuitatis. et significat temp̄ quo/ quis ingredit̄ regnum dei et nascitur vite/ eterne. Et tunc videntes ch̄istum cogno/ scunt eum q̄ntum ad omnia que nunc d̄ il/ lo credunt. quia visio erit in patria de his/ que credimus in via. et sanabunt tunc p̄te/ cte oēs isrl̄m deuoti ch̄o. Hiero. Qd̄ at/ dicit: quotquot tangebant eū salui fiebāt: implebit̄ quando fugiet dolor et gemitus. Hec ille. id est in die resurrectionis.

Doraliter ista nauis significat penitē/ tiam. quia penitētia hominē portat ad ce/ lum et portum paradisi p̄tinne. siue dormi/ at: siue vigilet: siue comedat: siue ieiunet: si/ ue quiescat: siue moueat. quia vere peni/ tens: oīa ista in deū ordinat et p̄pter eū fa/ cit. Jō em̄ dormit vt ad laudādū deū exur/ gat: et p̄sequēter in oīb/ talib/ meret. Qui/ in hac līt nauī patiunt̄ q̄tuor aduersa. s. Tentū tētationū a diabolo. Phāstima/ ta illusionū seu vanitatū a carne. Quidas/ p̄secutionū a mundo. Ignorantiā diuino

ruz a p̄senti statu. quod norat: quia erat se/ ro. Sed cōtra ista picula habēt multa ad/ iutoria. Primū est fiducia de deo p̄tra di/ abolum quam de⁹ dat. quia dixit ch̄us: p̄fidite. Scdm̄ est oratio clamosa contra/ phāstinata malay cogitationū: q̄ clama/ uerunt. Tertū est assidua meditatio dñi/ ce passiōis: qd̄ stat cum d̄ q̄ sanabatur/ tangētes fimbriā vestimēti ch̄i. vltimū/ vestimenti siue corporis: quod a passio: q̄/ fide et deuota meditatio tangit tangit. Et hoc est p̄tra amaritudinē mōdi. Quar/ tum est illuminatio diuina cōtra ignoran/ tiā: quia venit quarta vigilia noctis. i. isrl̄/ die cognitionē mediam inter clarā brōꝝ/ et tenebrosam viatorib/ naturalē.

Dñica prima in Quadra. Lect. euāg. Mat. iij.

o **D**ictus est iesus in des/ sertum a spū vt tenta/ ret a diabolo. Et cum/ ieiunasset quadragin/ ta dieb/ et quadraginta nocti/ bus postea esuriit Et accedens/ tentator: dixit ei. Si fili⁹ dei es/ dic vt lapides isti panes fiant. Qui respōdens dixit Scriptū/ est: Non in solo pane viuit ho/ mo: sed in omni verbo quod pro/ cedit de ore dei. Tūc assumpsit/ eum diabolus in sanctā ciuita/ tem: et statuit eum supra p̄ina/ culum templi: et dixit ei. Si fi/ lius dei es: mitte te deorsū: scri/ ptum est em̄: Quia angelis suis/ mandauit de te: et in manib/ tollent te: ne forte offendas ad/ lapidem pedem tuū. Ait illi Je/ sus rursum. Scriptus est: Non/ tentabis dominus deum tuum/ Iterum assumpsit eum diabo/ lus in montē excelsum valde: et/ ostendit ei omnia regna mūdi/ et gloriā eorum: et dixit illi. Hec